

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	30700 Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	103 Науки про Землю

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30700
Назва ОП	Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	103 Науки про Землю
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Трубенко Олександр Миколайович, Мельник Надія Вікторівна, Сержантова Юлія Юріївна, Кирильчук Андрій Андрійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	немає
Дати візиту до ЗВО	14.03.2023 р. – 16.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/7381/view>

Програма візиту експертної групи <https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/7381/view>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Пріоритетними цілями ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі» першого (бакалаврського) рівня ВО є підготовка висококваліфікованих професіоналів з перспективою працевлаштування як в національній картографо-геодезичній службі, так і на підприємствах приватної форми власності, що мають ліцензію Держгеокадастру. Цілі ОП є чіткими і добре узгоджуються зі стратегією Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – КНУТШ). Структура ОП є логічною і обґрунтовано послідовною та відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Зміст та ПР ОП дозволяють здобувачам вищої освіти отримати компетентності, рівень яких забезпечує їх конкурентоспроможність та здатність виконувати найскладніші завдання у сфері геодезії, картографії та кадастру. ОП забезпечує процес формування індивідуальної освітньої траєкторії бакалаврів, форма і методи навчання ґрунтуються на врахуванні студентоцентрованого підходу і принципів академічної свободи. Освітню і науково-дослідницьку складові забезпечують НП працівники високої кваліфікації, які успішно поєднують навчально-викладацьку і науково-дослідницьку роботу. В КНУТШ послідовно дотримуються вимог академічної доброчесності. Матеріально-технічна база та ІТ-засоби, що використовуються під час реалізації ОП на достатньо високому рівні. Освітньо-наукова діяльність регламентована внутрішніми нормативними документами. Правила прийому на навчання є чітко сформульованими і зрозуміли. В КНУТШ і, зокрема на географічному факультеті, відсутні ознаки дискримінації за будь-якою ознакою.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Мета ОП повністю узгоджується з місією та стратегією КНУТШ. При розробці ОП враховано перспективи інтеграції у європейський та євроатлантичний освітньо-науковий простір, галузевий та регіональний контекст, актуальні потреби вітчизняного та світового ринку праці. Зміст ОП має чітку структуру, освітні компоненти, що включені до програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами ВО навчальних дисциплін у обсязі не менше 25%. ОП передбачає набуття здобувачами ВО соціальних навичок (soft skills). Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, вчасно оприлюднюються та знаходяться у вільному доступі. РНП освітніх компонентів ОП наявні у відкритому доступі. Форми і методи навчання базуються на врахуванні студентоцентрованого підходу і принципах академічної свободи. Наявні своєчасність та зрозумілість інформування здобувачів вищої освіти про освітній процес, чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання. Присутня позитивна практика популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та НПП, що забезпечують ОП. Добре розроблена внутрішня нормативна база ЗВО. Наявна прозора публічна процедура конкурсного добору НПП з урахуванням їх кваліфікації та професіоналізму. Університет забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів ВО до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів ВО, які навчаються за ОП. Завдяки своїй багатовекторності та вираженій прикладній спрямованості, а також відповідному змістовому наповненню, що вдало поєднує картографію, ГІС-технології та ДЗЗ дана ОП є унікальною (інноваційною) на вітчизняному ринку освітніх послуг. Функціонують загально визнані наукові школи із багаторічними традиціями картографічних досліджень. Наукова діяльність здобувачів відповідає напрямам картографічних та геоінформаційних досліджень НПП. В Університеті створено умови для введення здобувачів у міжнародну академічну спільноту, функціонують програми міжнародної мобільності, здобувачі беруть участь в наукових конференціях. НПП, які викладають на ОП беруть участь у наукових держбюджетних темах, міжнародних дослідницьких проектах, а також є членами редакційних колегій наукових журналів Scopus та/або WoS (Л. Даценко). Здобувачі мають можливість розкрити свій науково-дослідницький потенціал у НТСА (<https://cutt.ly/UNziJdp>), а також приймають участь у наукових конференціях (Я. Патракеєв А. Шинкаренко). Університет забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності НПП та здобувачів вищої освіти проводить численні заходи щодо популяризації доброчесності та унеможливлення здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Під час акредитаційної експертизи ОП встановлено наявність слабких сторін та запропоновано рекомендації, які дозволять удосконалити якість освіти за даною ОП. Слабкі сторони: 1) На підставі аналізу ОП та рекомендацій стейкхолдерів ЕГ дійшла висновку щодо необхідності підсилення практичної складової навчання здобувачів та набуття ними практичних вмінь і навичок, зокрема для виконання завдань з картографічного креслення та картографічного дизайну, а також для успішної роботи з геоінформаційними системами та BigData. 2) Учасники ЕГ вважають, що водночас із збільшенням кількості кредитів на Іноземну мову, звернути особливу увагу на професійно-орієнтоване наповнення цієї дисципліни через фокусування на галузевому (вузькоспеціалізованому) тезаурусі, який необхідний передусім для успішної інтеграції у європейський та євроатлантичний освітньо-науковий простір, а також науково-практичній діяльності. 3) Низький рівень залученості здобувачів до практик неформальної та інформальної освіти. 4) Незначна активність участі здобувачів вищої освіти у програмах академічної мобільності та у закордонних наукових конференціях. 5) Відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії (п. 1.8) (<https://cutt.ly/eNELeTF>) перелік професійно-орієнтованих дисциплін, з яких формується програма комплексного державного іспиту за освітнім рівнем «бакалавр», не повинен перевищувати чотирьох, проте Програма комплексного іспиту акредитованої ОП містить навчальний контент 27 освітніх компонентів, що значно перевищує встановлені межі. Рекомендації: ► Винести на обговорення на черговому засіданні кафедри геодезії та картографії, засіданні робочої групи з розробки ОП за участі представників

студентського самоврядування питання щодо можливості перегляду наявного переліку ОК і відповідного його зменшення. ▶ Звернути особливу увагу на професійно-орієнтоване наповнення цієї дисципліни «Іноземна мова» через фокусування на галузевому (вузькоспеціалізованому) тезаурусі, який необхідний передусім для успішної інтеграції у європейський та євроатлантичний освітньо-науковий простір, а також науково-практичній діяльності. ▶ Врахувати під час наступного перегляду ОПП певні рекомендації стейкхолдерів до переліку ОК та ПРН. ▶ Посилити залучення професіоналів-практиків до викладання на ОП, а також співпрацю із роботодавцями щодо працевлаштування здобувачів вищої освіти. ▶ Посилити мотиваційну складову стосовно публікаційної активності НПП та здобувачів у виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних Scopus та Web of Science. ▶ Посилити роботу зі здобувачами щодо популяризації програм академічної мобільності, що діють у ЗВО. ▶ Активізувати участь здобувачів у програмах міжнародного обміну, наукових фахових асоціаціях та товариствах, закордонних наукових конференціях, що передусім сприятиме інтеграції випускників у європейський та євроатлантичний освітньо-науковий простір. ▶ Сприяти залученості здобувачів до практик неформальної та інформальної освіти.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета і цілі задекларовані в ОП повністю корелюються з місією та стратегією КНУТШ, а також географічного факультету. Вони спрямовані на формування висококваліфікованого, конкурентоздатного професіонала в науках про Землю, і зокрема у сфері геодезії, картографії, кадастру, ГІС та дистанційного зондування Землі. Основні положення розвитку КНУТШ представлено у Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018 – 2025 рр. (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf>), які відповідають головним завданням реформування вищої школи, досягнення найвищих світових стандартів якості та інтеграції в міжнародний освітній простір. КНУТШ – класичний університет дослідницького типу, провідний сучасний науково-навчальний центр України. Звісно це сприяє ефективній реалізації ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі», яка передбачає багатовекторну і прикладну спрямованість підготовку фахівців і набуття здобувачами компетентностей, рівень яких дозволить бути конкурентоспроможним на ринку праці при виконанні найскладніші завдання у виробничій і дослідницькій діяльності. Одними з визначальних передумов створення і успішного функціонування ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування Землі» з одного боку став достатньо тривалий (≈ 79 років) академічний досвід підготовки студентів за спеціальністю «Картографія», з іншого – вимога сьогодення – потреба у якісній підготовці здобувачів за широким спектром напрямків у сфері геодезії, картографії та кадастру. На зустрічі з адміністрацією Університету було добре аргументовано всебічну підтримку потреб всіх стейкхолдерів щодо формування і реалізації освітньо-наукової політики КНУТШ з врахуванням його статусу самоврядного (автономного) дослідницького ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При формулюванні цілей та ПРН в ОП враховувалися побажання і рекомендації теперішніх здобувачів ВО, а також здобувачів старших курсів попередньої ОП «Картографія» та її випускники, що було з'ясовано під час спілкування зі студентами 1-4 курсів та випускниками магістерських ОП «Картографія» і «Картографія та географічні інформаційні системи». Позитивними практиками ЗВО є можливість вносити колективні пропозиції стосовно оновлення чи зміни ОК у ОП та НП представниками студентського самоврядування, що закріплено у «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>) та діяльність на постійній основі Сектору моніторингу якості освіти як структурного підрозділу Науково-методичного відділу організації освітнього процесу в КНУТШ (TSNUK_sector_monitoringu.PDF (univ.kiev.ua)). Сектор моніторингу систематично здійснює моніторинг щодо виконання завдань із забезпечення якості освіти шляхом опитування здобувачів стосовно змісту ОП та успішності їх реалізації. У розробці даної ОП приймали активну участь провідні НПП передусім кафедри геодезії та картографії і географічного факультету загалом, які мають багаторічний досвід викладацької діяльності та науково-дослідної роботи. ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі» розглядалася на вченій раді географічного факультету (протоколи №7 від 03.12.2018, №11 від 19.06.2019 та №13 від 07.02.2022) та окремих зустрічах. З метою оптимізації та оновлення наповненості ПРН у окремих дисциплінах були внесені зміни до у редакції ОП 2022 року, що зафіксовано у наказі

ректора від 12.04.2022 р. за №176-32. Позитивні рецензії та відгуки на ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі» надійшли: від директора Інституту географії НАН України, академіка НАН України, д. геогр. н. Л.Г. Руденка; завідувача кафедри картографії та геопросторового моделювання Інституту геодезії Національного університету «Львівська політехніка» д. геогр. н. Р.І. Сосси; головного редактора ДНВП «Картографія», к. геогр. н. І.Л. Дрогушевської. Під час зустрічі роботодавці зазначили про тісну співпрацю із ЗВО та висловили рекомендації щодо покращення ОП. Зокрема, Ю. Карпінський (заст. дир. ДП «Науково-дослідний інститут геодезії і картографії») зазначає, що необхідно більше уваги в освітньому процесі приділяти державній політиці у сфері інформації, новій геоінформаційній парадигмі та міжнародним стандартам (напр., ISO-19100), вмінню випускників працювати з Big Data. М. Онищенко (ДНВП «Картографія») звертає увагу на поліпшення підготовки здобувачів для виконання завдань з картографічного креслення та картографічного дизайну. Відтак, можемо стверджувати, про тісну взаємодію між потенційними роботодавцями і кафедрою геодезії та картографії, що сприяє розумінню цілей та змісту даної ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Метою ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі» є всебічна підготовка висококваліфікованого, конкурентоздатного, спроможного до інтеграції у європейський та євроатлантичний простір професіонала освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 103 «Науки про Землю». Реалізація даної ОП має достатньо високу ефективність, оскільки сучасні тенденції розвитку спеціальності вказують на зростання ролі фахівців, які володіють компетентностями застосування технологій веб-ГІС картографії, обробки даних дистанційного зондування Землі за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, програмування і моделювання фахово-орієнтовних задач. Актуальним є попит на фахівців-професіоналів, які на достатньому рівні володіють іноземною мовою. Для отримання зазначених компетентностей в ОП передбачено викладання дисциплін з використанням сучасного програмного забезпечення, що забезпечує охоплення новітніх векторів функціонування топографо-геодезичної та картографічної діяльності. Представлений в ОП перелік ОК дозволяє здобувачам набути поглиблених фахових компетентностей у таких напрямках: веб-картографії, геоінформаційному картографуванні та моделюванні, а також фахово-орієнтованому програмуванні. Для врахування галузевого контексту формування цілей та ПРН в ОП здійснювалося на базі того, що сучасна картографія як галузь науки, техніки і виробництва надзвичайно тісно інтегрована з геоінформаційними системами, дистанційним зондуванням Землі та ін. суміжними сферами знань, зокрема веб-програмуванням та технологіями обробки геопросторової інформації. При формуванні цілей та ПРН ОП враховано також регіональний контекст шляхом цілеспрямованого вивчення певних регіональних або територіальних особливостей практично всієї України, що засвідчує тематика бакалаврських робіт. Галузевий контекст ОП відзначали на зустрічах представники академічного персоналу та роботодавці. Під час формування цілей та ПРН в ОП було враховано досвід функціонування подібних ОП у вітчизняних та іноземних університетах, зокрема ОП «Картографія, геоінформатика і кадастр» Харківському національному університету імені В.Н. Каразіна, ОП «Геоінформаційні системи і технології» у Національному авіаційному університеті, а також ОП Технічного Університету Мюнхена (Німеччина), Віденського Університету Технологій (Австрія) Близькосхідного Технічного Університету (Анкара, Туреччина) та ін.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 103 Науки про Землю галузі знань 10 природничі науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було затверджено 24 травня 2019 року відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 730. Уведено в дію з 2019/2020 навчального року. Програмні результати навчання за ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі» співпадають з програмними результатами затвердженого стандарту. Будь-яких розбіжностей не виявлено (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/103-nauki-pro-zemlyu-bakalavr-1.pdf>). Представлений перелік обов'язкових ОК за даною програмою дозволяє досягнути необхідних ПРН та набуття компетентності, задекларовані у стандарті підготовки бакалаврів зі спеціальності 103 «Науки про Землю». Серед ПРН у ОП передбачено набуття спеціалізованих концептуальних знань на рівні найновіших досягнень, класифікацій, парадигм, що є основою для формування креативного мислення та його застосування у процесі майбутньої виробничої діяльності (ПРО1 «Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю», ПРО4 «Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю», ПРО6 «Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер, ПРО12 «Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації»). ПРН у ОП передбачено також набуття фахових компетентностей виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу (ПРО9), використовуючи засоби картографії, ГІС, ДЗЗ на різних просторово-часових рівнях аналізувати склад і будову геосфери (ПРО10), впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторно-аналітичних досліджень (ПРО11). Водночас у даній ОП представлено можливості набуття комунікаційних компетентностей зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, знань, пояснень та аргументації до фахівців і нефахівців, що реалізується через ПРН (ПРО13, ПРО2, ПРО3). Кафедра геодезії та

картографії сприяє і заохочує бакалаврів до проведення самостійної дослідницької діяльності (ОКЗ2 «Основи наукових досліджень»). Таким чином, забезпечується новаторський характер ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі», яка є актуальною і відповідає сучасним вимогам та забезпечує підготовку високопрофесійних фахівців у сфері картографії, геоінформаційних систем та дистанційного зондування Землі. Згідно перевіреної на сайті факультету матриці відповідності та забезпечення програмних компетентностей та ПРН компонентам ОП відображені у робочих навчальних програмах (<https://geo.knu.ua/osvitni-programu/os-bakalavr/>). Загальні, фахові компетенції та ПРН відповідають Стандарту. Завдяки аналізу РП можна стверджувати, що ОК дають змогу досягти усіх передбачених Стандартом ФК.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Розробка ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування Землі» зумовлена потребами ринку праці, зокрема на підприємствах функціонально-підпорядкованих національній картографо-геодезичній службі, а також підприємствах приватної форми власності, що мають ліцензію Держгеокадастру. 2. Завдяки своїй багатовекторності та вираженій прикладній спрямованості, а також відповідному змістовому наповненню, що вдало поєднує картографію, ГІС-технології та ДЗЗ дана ОП є унікальною (інноваційною) на вітчизняному ринку освітніх послуг.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони не виявлено. Недоліки не виявлено. Враховуючи унікальність освітньої програми та потребу в фахівцях у сфері картографії, геоінформаційних систем та дистанційного зондування Землі, вважаємо, що необхідно підсилити роботу із популяризації освітньої програми не лише серед українських, але й серед іноземних здобувачів. Дана рекомендація продиктована виключно врахуванням інтересів вітчизняної економіки, і ніяк не свідчить про недоліки ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі».

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі» відзначається добре вираженим фокусом, її цілі корелюють із цілями і місією КНУТШ. Вона враховує запити внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, є своєчасною та перспективною в галузевому та регіональному контексті. Освітня програма забезпечує досягнення результатів навчання та формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти зі спеціальності 103 «Науки про Землю». ЕГ має всі підстави оцінити відповідність Критерію 1 на рівні А.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС: обов'язкові компоненти складають 180 кредитів (75%), вибіркові – 60 (25%) кредитів, що відповідає обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти зазначеного у Стандарті вищої освіти зі спеціальності 103 Науки про Землю затвердженого 24 травня 2019 року відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 730 та уведеного в дію з 2019/2020 навчального року (зі змінами внесеними відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.05.2021 № 593).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП має чітку структуру стосовно набуття загальних і фахових компетентностей зі спеціальності 103 «Науки про Землю», які становлять логічну взаємопов'язану систему. В ОП зазначено мету, наведено перелік фахових компетентностей випусників, які пов'язано із можливістю здобуття фахових знань зі спеціальності 103 «Науки про Землю», оволодінням загальнонауковими компетентностями, здобуттям мовних і соціальних компетентностей та набуттям навичок дослідника, окреслено результати навчання, які відповідають першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та наведено форми атестації здобувачів вищої освіти. Зміст ОП має чітку структуру, добре збалансовану за семестрами і навчальними роками та направлений на забезпечення цілей навчання – вміння застосовувати сучасний потенціал картографії для вирішення складних практичних задач у фундаментальних і прикладних дослідженнях. ОК ОП складають логічну взаємопов'язану систему і належать до таких головних змістових блоків: обов'язкові ОК компоненти (у редакції 2022 р. – 41), які формують теоретичний зміст предметної області, знання та вміння з ГІС технологій та ДЗЗ («Картознавство», «Вступ до геоінформатики», «Основи дистанційного зондування Землі» та ін.) та вибіркові ОК (всього 26 дисциплін). Чітка структурно-логічна система ОК у ОП забезпечує методологічне підґрунтя у їх вивченні. Прикладна спрямованість ОП забезпечується виробничою практикою (обсягом 6 кредитів ЄКТС), яка проводиться на підприємствах і в установах функціонально-підпорядкованих національній картографо-геодезичній службі, а також на підприємствах приватної форми власності, що мають ліцензію Держгеокадастру. Детальне вивчення ОП та освітнього процесу продемонструвало, що ОК дозволяють в цілому досягти заявлених цілей та результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП загалом відповідає предметній області спеціальності 103 «Науки про Землю», об'єктом вивчення якої є природні та антропогенні об'єкти та процеси у геосферах у взаємозв'язку, перетвореннях і розвитку в просторі і часі. Детальний аналіз ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі» у редакції 2022 р. дозволяє констатувати, що перелік дисциплін охоплює всі позиції предметної області і побудований таким чином, щоб здобувачі послідовно отримали теоретичні знання та практичні навички із основ картографії, геоінформаційних систем, дистанційного зондування Землі (нові парадигми, концепції, алгоритми, способи, прийоми) та ін. фахово-орієнтованих дисциплін, а також мали змогу писати курсові проекти, розробляти та використовувати ГІС системи різного рівня і призначення, територіально-просторового охоплення та проблемно-орієнтованого характеру. Це дозволяє здобути як глибинні знання, так і первинні навички дослідника.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти відображаються та регламентуються внутрішніми документами КНУТШ, зокрема: «Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ» (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) та «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). В ОП передбачено низку можливостей щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії як через вибір навчальних дисциплін, так і через можливості внутрішньої і зовнішньої мобільності. Механізм обрання вибіркових дисциплін (загалом 60 кредитів загальної кількості кредитів ЄКТС) полягає у тому, що бакалавру пропонуються варіанти вибору дисциплін з вибіркової складової НП ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі» та зі спеціалізованого (профільованого) блоку, який включає фахові дисципліни, що визначають спеціалізовану поглиблену підготовку студента у межах обраної ОП (<https://drive.google.com/file/d/1UTdj64UnwQ-8NurokR75hxIvsJxYM17B/view>) та (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opysy-osvitnih-program/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-opp-kartografiya-geografichni-informacijni-systemy-dystancijne-zonduvannya-zemli-bakalavr-2019-r-2/>). Позитивними практиками є можливість вибору здобувачем навчальних дисциплін із каталогу курсів та можливість такого вибору в іншому ЗВО за умов реалізації права студента на академічну мобільність. На зустрічі зі здобувачами ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі» студенти підтвердили, що чітко розуміють процес індивідуального вибору навчальних дисциплін, який включає декілька послідовних етапів та здійснюють це за допомогою онлайн-кабінетів для студентів в автоматизованій системі Triton, доступ до якої можливий за посиланням (<https://student.triton.knu.ua/>). Інформацію про запропоновані дисципліни можна отримати у НП та у каталозі РП навчальних дисциплін (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opysy-osvitnih-program/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-opp-kartografiya-geografichni-informacijni-systemy-dystancijne-zonduvannya-zemli-bakalavr-2019-r-2/>). Позитивними практиками щодо формування індивідуальної програми навчання є порада діяльність кураторів академічних груп. «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» введено в дію Наказом Ректора від 11 квітня 2022 року за № 170-32 (http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

У НП ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі» передбачені практичні, семінарські та лабораторні заняття з циклу обов'язкових і вибіркових дисциплін, які становлять 1288 годин (42,9 кредити ЄКТС), що складає 45% аудиторного навантаження; навчальні практики: циклу наук про Землю (3 кредити), топографо-геодезичну (4 кредити), з топографічних зйомок і супутникових технологій (6 кредитів), з ІС-технологій (2 кредити) та виробничу практику з відривом від аудиторного навчання (6 кредитів). На зустрічі із роботодавцями та стейкхолдерами М. Онищенко та І. Соломаха звертають увагу на необхідність підсилення практичної складової навчання здобувачів та набуття ними практичних вмінь і навичок, зокрема для виконання завдань з картографічного креслення та картографічного дизайну, а також для успішної роботи з геоінформаційними системами та базами даних. Окрім цього виконання практичної складової навчання є достатньо проблемним останні 2 роки через пандемію Covid-19 та повномасштабне вторгнення в Україну російської федерації.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills) через викладання таких ОК: ОК2 «Вступ до університетських студій» (у редакції ОП 2022 р. - 3 кредити), ОК4 «Правознавство (трудове право, законодавство з основ підприємницької діяльності, галузеве законодавство)» (3 кредити), ОК5 «Соціально-політичні студії» (у редакції ОП 2022 р. - 3 кредити). Зазначене вище свідчить про підсилення цього блоку обов'язкових навчальних дисциплін після оновлення ОП у 2022 році. На зустрічі зі здобувачами ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі» студенти підтвердили, що набуття соціальних навичок на ОП сприяє їх соціальній активності, зокрема вмінню спілкуватися і працювати у команді при вирішенні складних професійних задач. Здобуттю спроможності здобувачів працювати у вітчизняному та міжнародному науковому просторі, зокрема фахово презентувати результати своїх досліджень на міжнародних конференціях, симпозиумах тощо, сприяє наявність в ОП навчальної дисципліни «Іноземна мова», яка викладається упродовж 7 семестрів (у редакції ОП 2022 р. - 17 кредитів). Водночас необхідно зазначити, що на зустрічі з роботодавцями і стейкхолдерами Ю. Карпінський висловив побажання щодо поліпшення стану вивчення англійської мови через фокусування на галузевому (вузькоспеціалізованому) тезаурусі, який необхідний передусім для успішної інтеграції у європейський та євроатлантичний освітньо-науковий простір, а також науково-практичній діяльності. Подібну думку також висловлювали учасники зустрічі з випускниками ОП.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст ОП повністю враховує вимоги Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 103 Науки про Землю галузі знань 10 Природничі науки затвердженого 24 травня 2019 року відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 730 та уведеного в дію з 2019/2020 навчального року (зі змінами внесеними відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.05.2021 № 593).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Розподіл обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою) у КНУТШ здійснюється відповідно до розроблених загальних вимог відображених у «Положенні про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», яке уведене в дію Наказом Ректора від 11 квітня 2022 року за № 170-32 (http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). Кількість годин навчальних занять у навчальних дисциплінах планується з урахуванням досягнутої здобувачами вищої освіти здатності навчатися автономно та становить (у % до загального обсягу навчального часу для денної форми навчання від 33 до 50% - за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Кредитний обсяг дисциплін визначається за колегіальною експертною оцінкою укладачів і перевіряється при погодженні ОП науково-методичною комісією та вченою радою географічного факультету і зовнішніми рецензентами. Здобувачі приймають у цьому активну участь як члени Вченої ради географічного факультету.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На даний час на ОП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильними сторонами є відповідність ОП предметній області, логічна впорядкованість та структурованість ОК, які складають логічну взаємопов'язану систему і належать до таких основних блоків: обов'язкові ОК (у редакції 2022 р. – 41 дисципліна), вибіркові ОК (26 дисциплін). У сукупності ОК дозволяють досягти визначених ПРН, загальних та фахових компетентностей за трьома складовими ОП, зокрема картографії, геоінформаційним системам та дистанційному зондуванню Землі. Позитивними практиками є: можливість вибору здобувачем навчальних дисциплін із каталогу курсів (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opysy-osvitnih-program/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-opp-kartografiya-geografichni-informacijni-systemy-dystancijne-zonduvannya-zemli-bakalavr-2019-r-2/>) та можливість такого вибору в іншому ЗВО за умов реалізації права студента на академічну мобільність а також впровадження великокредитної дисципліни “Англійська мова” (на 17 ЄКТС), яка зможе повністю задовольнити відповідність концепції КНУТШ, а також зробити випускника даної ОПП конкурентноздатним на іноземному ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

На підставі аналізу ОП та рекомендацій стейкхолдерів ЄГ дійшла висновку щодо необхідності підсилення практичної складової навчання здобувачів та набуття ними практичних вмінь і навичок, зокрема для виконання завдань з картографічного креслення та картографічного дизайну, а також для успішної роботи з геоінформаційними системами та BigDate. Водночас ЄГ розуміє всю складність виконання практичної складової навчання у повному обсязі з огляду на 2 роки пандемії Covid-19 та повномасштабного вторгнення в Україну російської федерації. Необхідно також зазначити, що на зустрічі з роботодавцями і стейкхолдерами та випускниками магістратури було рекомендовано водночас із збільшенням кількості кредитів на Англійську мову, звернути особливу увагу на професійно-орієнтоване наповнення цієї дисципліни через фокусування на галузевому (вузькоспеціалізованому) тезаурусі, який необхідний передусім для успішної інтеграції у європейський та євроатлантичний освітньо-науковий простір, а також науково-практичній діяльності.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Загалом ОП за Критерієм 2 відповідає рівню відповідності - В. Виявлені недоліки можна виправити при наступному перегляді і оновленні ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за акредитованою ОП корелюється із Правилами прийому до КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/C8H1aKy>), що, у свою чергу, регламентуються Умовам прийому на навчання для здобуття вищої освіти (<https://cutt.ly/w8H1WiU>). В цілому Правила прийому є чіткими, зрозумілими та доступними для потенційних вступників. Корисна інформація для вступників (інформаційний буклет абітурієнта, телефони приймальної комісії, правила прийому, етапи вступної кампанії на освітні програми географічного факультету) розміщена у вільному доступі на сайті географічного факультету (<https://cutt.ly/c8H2dll>). Загальні умови вступу в 2022 р. передбачають конкурсний добір за результатами НМТ або за результатами ЗНО 2019-2021 рр., індивідуальної усної співбесіди, розгляду мотиваційних листів. Корисна інформація для абітурієнтів розміщена у вільному доступі на сайті географічного факультету у рубриці «Вступникам» (<https://geo.knu.ua/>). Позитивною практикою реалізації здібностей талановитих учнів є проведення Всеукраїнської олімпіади з географії для вступників КНУ ім. Т.Шевченка. Основним її завданням є виявлення і заохочення обдарованих вступників, надання їм допомоги у виборі професії, залучення до навчання на ОП географічного факультету. Правилах прийому не містять дискримінаційних положень чи певних обмежень. Вони щорічно оновлюються та оприлюднюються на сайті ЗВО у встановлені терміни.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурсний відбір здобувачів для навчання за акредитованою ОП здійснюється відповідно до Правил прийому до КНУ ім. Т. Шевченка, що розроблені та оприлюднені згідно вимог чинного законодавства. У 2022 р. для вступу на спеціальність за даною ОП встановлено вагові коефіцієнти оцінок з предметів національного мультипредметного тесту: українська мова (0.35), математика (0.40), історія України (0.25) при мінімальній кількості балів для допуску до участі в конкурсі, що дорівнює 101. Такі вагові коефіцієнти є цілком валідними. У Правилах прийому доступно обґрунтовано перелік умов участі в конкурсному відборі на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (в тому числі за ОП «Картографія, ГІС, ДЗЗ» спеціальності 103 «Науки про Землю»). Відповідно даних Вступної кампанії 2022 (<https://vstup.edbo.gov.ua/>) на дану ОП подано 22 заявки на відкрити конкурсну пропозицію ЗВО, з яких 21 – на бюджет. У результаті зараховано всього 2 особи на місця державного замовлення. При цьому, мінімальний бал рекомендованих до вступу на бюджет склав 139.2, а максимальний бал – відповідно 173.7. Окрім того, на основі ОРК Молодший спеціаліст зараховано ще 2 абітурієнти на місця державного замовлення. Відслідковуючи динаміку контингенту студентів на основі аналізу звіту самооцінювання, констатуємо її позитивний вектор впродовж останніх трьох років. Низькі показники кількості зарахованих абітурієнтів у 2022-2023 н.р. очевидно пов'язані з турбулентними умовами вступної кампанії в умовах війни. На думку відповідального секретаря приймальної комісії, значний вплив на формування контингенту здобувачів мав алгоритм адресного розподілу бюджетних місць, відповідно до якого на акредитовану ОП відведено лише 3 бюджетних місця. ОП «Картографія, ГІС, ДЗЗ» має спеціальну підтримку відповідно п. 2.6 Правил прийому на навчання.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Інституційний інструментарій, де імплементовано Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, у тому числі під час академічної мобільності, представлений наступними документами: Положення про організацію освітнього процесу в КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/7NlRfRg>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/d8ZlhPA>), Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у КНУ ім. Т. Шевченка від 19.01.2019 р. (<https://cutt.ly/v8Zl4w6>), Наказ ректора «Про порядок проведення в КНУТІШ атестації для визнання здобутих кваліфікацій результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року» (<https://cutt.ly/m8ZcYp3>). Перелік документів, що є обов'язковим для визнання отриманих результатів навчання в інших ЗВО, розміщений у вільному доступі на сторінці відділу академічної мобільності (<http://mobility.univ.kiev.ua>). У ЗВО існує чіткий механізм перезарахування результатів за підсумками академічної мобільності. Результати перезарахування здійснюються на підставі довідки навчального відділу та фіксуються в індивідуальному навчальному плані здобувача через систему Triton. При цьому, дотримується процедура погодження індивідуального плану з гарантом, на кафедрі та відповідному факультеті. Для уникнення переважання здобувачів ЗВО відстежує кількість кредитів, яку можна перезарахувати на підставі результатів академічної мобільності. За акредитованою ОП випадків академічної мобільності здобувачів не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО дає можливість реалізувати своє право на опанування окремих результатів навчання шляхом інформальної освіти або завдяки участі у програмах неформальної освіти. Для цього було схвалено Вченою радою КНУ ім. Т. Шевченка 6.02.2023 р. «Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та / або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271>). ЗВО забезпечує вільний доступ до навчальних платформ Edx (<https://www.edx.org>), Coursera (<https://www.coursera.org>), Prometheus (<https://prometheus.org.ua>), де можна реалізувати можливості неформальної освіти. Визнання і оцінювання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти може здійснюватись виключно в розрізі поточного контролю та узгоджуватись з викладачем в плані кореляції з внутрішнім наповненням відповідних освітніх курсів. Відповідно до звіту самооцінювання на кафедрі геодезії та картографії прикладів практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не зафіксовано. Однак, на зустрічі зі здобувачами ЕГ пересвідчилась, що вони поінформовані стосовно можливості врахування у навчальному процесі результатів інформальної та неформальної освіти як елементів оцінювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Зрозумілі, чіткі та прозорі правила прийому на навчання, які враховують особливості акредитованої ОП та не містять дискримінаційних положень. Імплементация «Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та / або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУ ім. Т. Шевченка» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271>) розширила можливість реалізувати своє право на опанування окремих результатів навчання шляхом інформальної освіти. ЕГ підтверджує обізнаність членів академічної спільноти з поняттям неформальної освіти та фіксує певну зацікавленість з боку здобувачів щодо участі у програмах неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Низький рівень залученості здобувачів до практик неформальної та інформальної освіти. Рекомендуємо: 1) під час затвердження робочих програм на наступний 2023-2024 н.р. розглянути можливість включення переліку онлайн курсів, опанування яких в розрізі конкретних ОК, могло б посилити формування загальних та фахових компетентностей здобувачів; 2) з метою більш чіткого розуміння аспектів реалізації інформальної та неформальної освіти пропонуємо розмістити на сайті факультету чи безпосередньо на сайті кафедри геодезії та картографії інформацію про наявні можливості перезарахування визначених курсів неформальної освіти; 3) упродовж 2023-2024 н.р. активізувати роботу щодо популяризації академічної мобільності між ЗВО України через укладення двосторонніх договорів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

На основі аналізу отриманої інформації ЕГ прийшла до висновку, що правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Вони знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО, і є чіткими та зрозумілими для абітурієнтів, що підтверджено на зустрічах зі студентським самоврядуванням та здобувачами. Позитивним нововведенням є затвердження «Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та / або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУ ім. Т. Шевченка», що дає можливість врахувати, здобуті у неформальній освіті результати навчання, що стало особливо актуально в умовах значного розвитку освітніх платформ дистанційного навчання, сучасних тенденцій ринку праці та потреб зовнішніх стейкхолдерів. Здобувачі обізнані у правилах визнання результатів навчання у інших ЗВО та результатів, отриманих у неформальній освіті. Відтак ОП повністю відповідає Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Основним документом в ЗВО, що регламентує вибір форми та методів навчання за даною ОП, є Положення про організацію освітнього процесу в КНУ ім. Т. Шевченка (розділ 4) (<https://cutt.ly/7NlRfRg>), а в умовах світової пандемії та військового стану в країні, ще й Концепція впровадження дистанційного навчання в освітній процес КНУ (<https://cutt.ly/I8PvofR>). Комплексний і системний підхід до організації навчання вдається реалізувати шляхом поєднання традиційних форм навчання, зокрема, лекцій, семінарських, практичних, лабораторних занять, а також консультацій, співбесід, виконання курсових та кваліфікаційних робіт. На зустрічі НПП декларують академічну свободу у виборі форм і методів навчання, вибір яких здійснюється з огляду на контингент здобувачів. Форми та методи навчання відповідають заявленим цілям та сприяють досягненню ПРН у повній мірі. В умовах дистанційного навчання основними платформами проведення занять стали Skype, Zoom, Google Meet (їх ліцензовані версії). Інструменти взаємодії зі студентськими групами – Classroom, Google диск. Здобувачі відмічають позитивну практику запису лекцій викладачами у Skype для можливості їх перегляду у зручний час. Фахові компетенції набуваються завдяки застосуванню на практичних та лабораторних заняттях ліцензованої продукції ArcGis та QGIS, а також поєднання індивідуальних та групових методів роботи, що паралельно дозволяє досягати навичок комунікації та міжособистісної взаємодії. Студентоцентрований підхід є ключовим у підготовці здобувачів за даною ОП та у КНУ ім. Т. Шевченка в цілому, що імплементовано у Статуті університету (<https://cutt.ly/XNl24oh>). Вибір тем курсових та кваліфікаційних робіт, баз практики, а також дисциплін вибіркового блоку здійснюється безпосередньо здобувачами вищої освіти відповідно до особистих вподобань та інтересів на засадах свободи. До прикладу, практичну підготовку здобувачі можуть здійснювати на базі підприємств за власним вибором і підписаним договором, або з широкого переліку баз практик, з якими підписані договори про співпрацю (Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру, ДНВП «Картографія», ДП «Українське державне аерогеодезичне підприємство, ТзОВ «Експертцентр», НДІ геодезії і картографії, ДП «Український державний науково-дослідний

інститут проектування міст «ДНІПРОМІСТО» ім. Ю.М. Білокопя», ТзОВ «Науково-виробничий центр «АНТАРЕС»»). На зустрічі фокус груп зі здобувачами та НПП ЕГ вдалось пересвідчитись в дотриманні принципів академічної свободи та студентоцентрованого підходу при виборі форм та методів навчання. Моніторинг рівня задоволеності здобувачів організацією освітнього процесу за даною ОП, зокрема методами навчання і викладання, систематично здійснюється централізовано через анкетування, а також у ході зустрічей завідувача кафедри, гаранта ОП та НПП зі здобувачами (<https://cutt.ly/i8PRhqS>). За даними соціопитування задоволеність рівнем викладання, зокрема фахових дисциплін, оцінюється на рівні 3,9 з 5 можливих балів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Дорожньою картою для здобувачів щодо інформації про зміст та організацію освітнього процесу є сайти географічного факультету КНУ ім. Т. Шевченка, де у рубриці «Навчання», вони можуть ознайомитись з розкладом занять, графіком навчального процесу, сесії тощо. Поточні зміни в освітньому процесі можна відслідковувати на сторінці кафедри геодезії та картографії в соціальній мережі Facebook (<https://cutt.ly/V8AEEGu>). Інформативною також є сторінка кафедри геодезії та картографії (<https://cutt.ly/N8PUnki>), у розділі «Студентам» представлена рекомендована фахова література, а також інформація про наукові видання та конференції, де здобувачі можуть публікувати свої наукові дослідження. Ознайомитись з робочими програмами нормативних та вибірковок ОК здобувачі мають можливість на сайті факультету в розділі «Освітні програми» (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/os-bakalavr/>). На зустрічі зі здобувачами з'ясовано, що на вступному занятті кожного з ОК викладачі доступно пояснюють цілі, завдання, очікувані результати навчання, критерії та вимоги оцінювання різних видів робіт, особливості системи відпрацювання пропущених занять тощо. Зустріч зі студентським самоврядуванням підтвердила вільний доступ до інформації щодо змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК. За результатами соціологічних опитувань, представлених ЕГ, здобувачі географічного факультету декларують значний відсоток незадоволеності (13,7%) щодо розміщення у вільному доступі опису дисциплін (робочих програм). Комунікація здобувачів з НПП та гарантом ОП відбувається шляхом індивідуального консультування, електронну пошту, особистий кабінет навчальної платформи Triton, куратора. Графік консультацій викладачами кафедри знаходяться на інформаційному стенді кафедри. Інноваційною практикою стало створення чат-боту факультету, де можна отримати відповіді на питання, які турбують здобувачів, замовити довідки, залишити скаргу тощо.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО сприяє проведенню наукової дослідницької роботи учасниками освітнього процесу. Прикладом цього є розробка програм розвитку науково-інноваційної діяльності Університету (<https://cutt.ly/B8ATqop>). Розкрити свій науковий потенціал здобувачі можуть у Науковому товаристві студентів та аспірантів (НТСА), що функціонує на факультеті (<https://cutt.ly/UNz1Jdp>). Сучасні методи наукового пошуку здобувачі опановують в розрізі ОК2, ОК27, ВБ2.11. Щороку у ЗВО проходить міждисциплінарна конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Шевченківська весна: Географія» (<https://cutt.ly/n8AOV5U>). Здібності до наукового пошуку здобувачі можуть проявити під час підготовки і написання курсових та кваліфікаційних робіт. ЕГ мала можливість переконатись, що тематика курсових та кваліфікаційних робіт корелюється з напрямками наукових досліджень викладачів кафедри. На запит ЕГ було надано список публікацій здобувачів, що навчаються за даною ОП (Шинкаренко А., Патракеєв Я., Кирилюк М.).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Робота з оновлення змісту освітніх компонентів має системний характер і здійснюється відповідно до нових реалій сьогодення, змін кон'юнктури ринку, впровадження інновацій тощо. До прикладу, вимогою часу стало включення в редакцію ОП 2022 р. ОК Системи штучного інтелекту для вирішення задач у науках про Землю. Участь викладачів кафедри у науково-практичних конференціях (Даценко Л., Тітова С.) (<https://cutt.ly/T8AS6ce>), онлайн-лекторіях (Даценко Л., Курах Т., Тітова С., Бондаренко Е.) (<https://cutt.ly/V8ASzyT>), вебінарах (<https://cutt.ly/D8ASLSv>), міжнародних проєктах (Даценко Л.) (<https://cutt.ly/78ADdVr>), а також стажування на підприємствах-лідерах галузі (Дудун Т., Бондаренко Е.) слугують основою для подальшої модернізації ОП в цілому та окремих ОК зокрема, слідуючи передовим досягненням та сучасним практикам у сфері геодезії, картографії, геоінформатики та дистанційного зондування Землі. Навальний контент, література, методи, форми навчання, викладання та оцінювання переглядаються викладачами двічі на рік і за необхідності оновлюються. Обов'язковим є оновлення практичної складової ОК та завдань навчальних і виробничих практик з метою набуття навичок роботи у програмному забезпеченні, яке постійно вдосконалюється. Відповідні результати заслуховуються на засіданні кафедри. Відбувається оновлення змісту ОК і в результаті виконання кафедральних НДР. Так, отримані результати за темою «Проектування та розробка картографічного інтерактивного ресурсу з географії для закладів вищої освіти», використовуються при викладанні курсів ОК17, ВБ2.01. Зокрема, в рамках ОК17 додано до лекційних занять

тему «Введення та представлення інформації в ПС», до лабораторних занять – «Створення географічної основи адміністративного устрою певної області»; в рамках ВБ2.01 доповнено лекційне заняття «Розробка умовних позначень карти» та оновлено завдання до лабораторного заняття «Створення програми карти» (витяг з протоколу №5 онлайн засідання кафедри геодезії та картографії географічний факультет від 26.11.2020 р.; витяг з протоколу засідання географічного факультету №7 від 28 грудня 2020 р.). У процесі аналізу Табл.2 звіту СО ЕГ пересвідчилась, що тематика наукових досліджень дотична до тих ОК, викладання яких вони забезпечують. Оновлення змісту ОК відбувається на запит стейкхолдерів. ЕГ представлено витяг з протоколу №11 засідання кафедри геодезії та картографії від 09.03.2021 р. щодо консультативної зустрічі зі стейкхолдерами у Картографічному Центрі Центрального управління військово-топографічного та навігації Збройних Сил України (23 лютого 2021 р.). Під час зустрічі було проведено спільний аналіз, включених в описи ОП фахових програмних компетентностей навчання. Закріплена домовленість про врахування рекомендацій стейкхолдерів щодо змін в наступному оновленні опису змісту нових навчальних програм. Зі слів здобувачів проводиться опитування в розрізі окремих ОК на предмет побажань студентів щодо вдосконалення практичних завдань відповідно до їх потреб.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ЗВО напрацьовано ряд нормативних документів, які лежать в основі реалізації права учасників освітнього процесу на академічну мобільність. Зокрема, Стратегія інтернаціоналізації діяльності ЗВО, Положенням про реалізацію права на академічну мобільність КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/KNn3cZY>), Положення про організацію освітнього процесу в КНУ ім. Т. Шевченка (п. 11) (<https://cutt.ly/7NlRfRg>). Необхідна інформація щодо можливостей академічної мобільності НПП та здобувачів розміщена на сторінці Відділу академічної мобільності (<https://cutt.ly/QNn3VBM>) та Відділ міжнародних зв'язків (<http://international.knu.ua/>). Відправною точкою започаткування акредитованої ОП, стала співпраця за програмою українсько-канадського проекту «Закладення основи інфраструктури просторових даних: забезпечення бази в українському уряді для підтримки стабільного економічного зростання» та отриманий зарубіжний досвід підготовки бакалаврів за даним напрямом, що було реалізовано співробітниками кафедри Даценко Л. та Молочко М. У лютому 2022 р. в рамках програми «Еразмус+» на кафедрі геодезії та картографії для здобувачів, зокрема і даної ОП, відбулися відкриті лекції викладачів Республіканського університету м. Сівас (Туреччина) (<https://cutt.ly/c82sOrQ>). Завідувачка кафедри геодезії та картографії Даценко Л. стала експертом норвезького проекту «Карти для сприяння належному управлінню землями в Україні» та прийняла участь в напрацюванні ключових етапів адаптації Інтегрованої стратегії геопросторової інформації ООН (IGIF) для України (<https://cutt.ly/X82sYm5>). ЕГ були представлені документи та сертифікати, що засвідчують практику міжнародних стажувань та підвищень кваліфікації (Гончаренко О., Підлісецька І.). Зі слів здобувачів та студентського самоврядування робимо висновок, що учасники освітнього процесу мають вільний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів, можливостей академічної мобільності та стипендіальних програм. На зустрічі з випускниками поділилась своїм досвідом магістрантка, яка навчалась за ОП «Картографія» і виграла грант на навчання в Канаді.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Комплексний підхід до організації навчання реалізується шляхом поєднання традиційних форм навчання. Викладачі плідно працюють над удосконаленням та розширенням інструментарію форм та методів навчання з урахуванням практичної спрямованості освітніх курсів, запитів та потреб здобувачів та, виходячи з реалій сьогодення. За даною ОП відбувається активна і різновекторна комунікація між членами академічної спільноти. Інноваційною практикою стало створення чат-боту факультету, де можна отримати відповіді на питання, які турбують здобувачів, замовити довідки, залишити скаргу тощо. ЕГ підтверджено дотримання принципів академічної свободи та студентоцентрованого підходу при виборі форм та методів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недоліки не виявлені. Стосовно рекомендацій, ЕГ рекомендує: 1) упродовж 2023-2024 н.р. посилити увагу на залучення здобувачів до науково-пошукової діяльності, участі в конкурсах наукових робіт, стартапів. 2) розширити географію підвищення кваліфікації НПП кафедри, у т.ч. міжнародних стажувань.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Викладання за акредитованою ОП відбувається з урахуванням наукових досягнень і сучасних практик у галузі картографії, геодезії та географічних інформаційних систем. НПП кафедри геодезії та картографії займають достатньо активну позицію щодо постійного вдосконалення змісту ОК та ОП в цілому, залучаючи до цього процесу здобувачів та роботодавців. Відсутність слабких сторін та інноваційних практик дозволяє оцінити відповідність за Критерієм 4 на рівні В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Система заходів щодо оцінювання, перевірки знань, умінь і навичок здобувачів здійснюється на підставі Положення про організацію освітнього процесу (п. 7-8) (<https://cutt.ly/7NlRfRg>). Серед форм контрольних заходів вирізняють поточний та підсумковий. Вичерпна інформація щодо форм, методів контролю, процедури накопичення балів впродовж семестру прописана у РП (п. 5-7) (<https://cutt.ly/O8Dwgv0>), доноситься здобувачам під час аудиторних занять. Терміни контрольних заходів оприлюднюються в усній формі на початку семестру, і в друкованому форматі на стендах та сайтах кафедри. Під час аналізу РП виявлено, що викладачі надають перевагу традиційним методам та формам поточного контролю – виконання лабораторних робіт, виступи на семінарах, письмові контрольні роботи (ОК11, ОК17, ОК7), тести (ОК17, ОК9), презентації (ОК37, ОК3, ОК6, ОК35), бліц опитування (ОК10, ОК36 (редакція 2019 р.)), дискусія (ОК13, ОК36-37 (редакція 2019 р.)), виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань (ОК10), захисти курсових проектів та звітів практик. На зустрічі з НПП викладачі декларують розширення можливостей в умовах дистанційного навчання використання різних форм контролю у цифровому форматі. На 2-3 курсі передбачено виконання курсових робіт за ОК19, ОК30. Здобувачі висловлюються про можливість вільно обирати тему курсової роботи. Їхня тематика відповідає предметній області ОП і затверджується на засіданні кафедри (витяг з протоколу №4 засідання кафедри від 02.11.2021 р.; №4 засідання кафедри від 25.10.2022р.). На запит ЕГ представлені звітні матеріали практик. Відмічаємо високу якість їх виконання, і підтверджуємо, що індивідуальні завдання передбачають набуття, необхідних практичних навичок для закріплення теоретичного матеріалу, та формують вміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі у предметній галузі наук про Землю. Розподіл балів між видами діяльності – збалансований. Основними підходами до оцінювання результатів навчання є чіткість, прозорість, систематичність, зрозумілість, об'єктивність, рівність, спираючись на індивідуальні особливості здобувачів. Критерії оцінювання корелюються з очікуваними результатами навчання. Результати анкетування підтверджують факт прозорого та об'єктивного оцінювання знань за визначеними критеріями. Порядок організації семестрового контролю регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (п. 7-8) (<https://cutt.ly/7NlRfRg>), Положенням про тимчасовий порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання (<https://cutt.ly/dNELml0>). Здобувачі підтвердили факт здачі іспитів та заліків комісії з 2-3 НПП, що забезпечує неупередженість та об'єктивність підсумкового контролю. Підсумкова атестація здобувачів проводиться відповідно до Положення про порядок створення та організації роботи ЕК у КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/eNELeTF>). Формами підсумкової атестації являються атестаційний іспит та захист кваліфікаційної роботи бакалавра.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Формами атестації здобувачів за акредитованою ОП є кваліфікаційний іспит та захист кваліфікаційної роботи бакалавра, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 10 Природничі науки зі спеціальності 103 «Науки про Землю». Атестаційний іспит передбачає оцінювання результатів навчання, визначених стандартом та ОП і проводиться у письмовій формі. На запит ЕГ була представлена програма комплексного іспиту за спеціальністю 103 «Науки про Землю» (Картографія, ГІС, ДЗЗ), затверджена на засіданні кафедри геодезії та картографії (протокол №1 від 29.08.2021 р.). Аналіз інформаційного обсягу компоненти дає підстави зробити висновок про неповну її відповідність Положенню про порядок створення та організації роботи Екзаменаційної комісії у КНУ ім. Т. Шевченка (п. 1.8) (<https://cutt.ly/eNELeTF>), де чітко прописано, що перелік професійно-орієнтованих дисциплін, з яких формується програма комплексного державного іспиту, визначається стандартом вищої освіти відповідної спеціальності і освітньо-професійною програмою, а їх кількість не повинна перевищувати чотирьох – за освітніми рівнями «молодшого бакалавра», «бакалавра» (у нашому випадку освітніх компонент є 27). Програма кваліфікаційного іспиту (ОК 26) розміщена у вільному доступі на сайті факультету в рубриці «Освітні програми» (<https://cutt.ly/n4uNQpp>). Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у відповідній предметній області. Вибір тематики випускної кваліфікаційної роботи відбувається на демократичних засадах, у чому мали змогу переконатись члени ЕГ. Затвердження тем кваліфікаційної роботи бакалавра відбувається на засіданні кафедри (витяг з протоколу №4 кафедри геодезії та картографії від 25.10.2022 р.). На зустрічі з ЕГ здобувачі поділились механізмом вибору тематики та наукового керівника бакалаврської роботи. Коваленко В. поділилась власним досвідом вибору тематики роботи, яка у її випадку буде продовженням курсового проекту. Тези до кваліфікаційних робіт розміщуються на сайті географічного факультету в розділі «Навчання» (<https://cutt.ly/HNU3Wsn>). Інституційний механізм

проведення атестації здобувачів прописаний у Положенні про порядок створення та організації роботи Екзаменаційної комісії у КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/eNELeTF>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведення контрольних заходів, критерії оцінювання за ОП відбувається на основі нормативних документів ЗВО, а саме, Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/7NlRfRg>), Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/eNELeTF>), Положення про тимчасовий порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання (<https://cutt.ly/dNELmIO>). Процедура проведення контрольних заходів є чіткою, зрозумілою та відкритою, що мало підтвердження на зустрічах фокус-груп. Вимоги, критерії оцінювання прописані у робочих програмах кожного з ОК, а також, як зазначають здобувачі, озвучуються викладачами безпосередньо на заняттях. Позитивною є практика встановлення індивідуальних термінів проведення контрольних заходів, якщо є на це необхідні обставини та поважні причини. Неупереджене ставлення та об'єктивність екзаменаторів забезпечується залученням до семестрового контролю двох викладачів – безпосередньо лектора та одного НПП з числа викладацького складу кафедри, що визначається завідувачем кафедри і затверджується розпорядженням декана. ЕГ знайшла підтвердження цьому факту на зустрічі зі здобувачами. Механізм оскарження результатів контрольних заходів та повторного їх проходження здобувачам відомі. Графіки ліквідації академічної заборгованості оприлюднюються на інформаційних стендах кафедри та факультету в установленому порядку. ЕГ вдалось з'ясувати, що органи студентського самоврядування проводять активну роботу в даному керунку. Заступник голови студпарламенту географічного факультету розповіла, що представники студентського самоврядування залучені до оскарження результатів контрольних заходів. Вони є одним з каналів комунікації між здобувачами та адміністрацією факультету при виникненні конфліктних ситуацій. Крім того, представники студентського самоврядування обов'язково залучаються до комісії при оскарженні результатів контрольних заходів та повторного проведення контрольних заходів. Для запобігання конфлікту інтересів у ЗВО діє Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/SNUQlp8>), Положенням про апеляційну комісію (<https://cutt.ly/zNUWSow>) та Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/yNUR3Vm>). Зауважимо, що скарг з боку здобувачів щодо необ'єктивності поточного чи підсумкового оцінювання не надходило. Оскаржень здобувачами процедури проведення та результатів контрольних заходів за акредитованою ОП також зафіксовано не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО напрацьована ціла система установчих документів, що регулює питання дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу: Положенням про систему забезпечення якості освіти в КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/bNU2x1Q>); Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/tNU2FqX>); Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату в КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/DNU9xKP>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/7NlRfRg>), Пам'ятка норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу КНУ (<https://cutt.ly/UNU8y81>), Антикорупційна програма ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/ANU5O7e>). Фокусуємо свою увагу на тому, що КНУ є учасником проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» від Американських Рад з міжнародної освіти. Позитивною є практика створення та успішного функціонування постійної комісії Вченої ради з питань етики КНУ ім. Т. Шевченка, членами якої є представники з числа НПП, аспірантів та здобувачів. На сайті географічного факультету питання академічної доброчесності присвячена окрема рубрика, де зібрані нормативні документи з даного питання (<https://geo.knu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Певні аспекти дотримання принципів академічної доброчесності розглядаються в розрізі опанування ОК «Основи наукових досліджень» та «Вступ до університетських студій». Популяризація принципів академічної доброчесності активно здійснюється через органи студентського самоврядування, що задекларовано на відповідній зустрічі фокус-групи. Питання академічної доброчесності порушують куратори студентських груп, завідувач кафедри, гарант ОП під час зустрічей зі здобувачами, а також власне викладацький склад в рамках дисциплін, що забезпечують. Інструментом протидії порушенням академічної доброчесності являється перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат за допомогою платформи Unicheck. Для цього на кафедрі геодезії та картографії призначено відповідальну особу з числа навчально-допоміжного персоналу. Функціонування інституційного репозитарію (електронного архіву) eKNUTSHIR (<https://ir.library.knu.ua/knurepo/>) також вважаємо є вдалим прикладом впровадження політики і стандартів академічної доброчесності. Зі слів гаранта відповідно до рішення Вченої ради географічного факультету граничний відсоток запозичень у текстах кваліфікаційних робіт складає на рівні 40%. Для здобувачів, які претендують на диплом з відзнакою, відсоток запозичень знижується до 25%. Студенти під час зустрічі з ЕГ підтвердили обізнаність про механізм перевірки на плагіат та граничний відсоток запозичень. Аспекти академічної доброчесності присвячені окремі питання анонімних опитувань, які щорічно ініціюються студпарламентом географічного факультету.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Правила проведення контрольних заходів, порядок оскарження їх результатів та механізм повторного проведення врегульовані системою нормативно-правових документів. НПП надають перевагу традиційним методам та формам контрольних заходів (тестування, експрес-опитування, виконання та захист практичних та лабораторних робіт, письмові контрольні роботи, захисти практик та курсових проєктів). Розподіл балів між видами діяльності – збалансований. Основними підходами до оцінювання результатів навчання є чіткість, прозорість, систематичність, зрозумілість, об'єктивність. Позитивним моментом є залучення до семестрових контрольних заходів комісії з 2-3 викладачів, що забезпечує об'єктивність оцінювання. Форма атестації здобувачів відповідає вимогам Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 10 Природничі науки зі спеціальності 103 «Науки про Землю» та передбачає атестаційний іспит і кваліфікаційну роботу. Представники студентського самоврядування залучені до оскарження результатів контрольних заходів та є ефективним каналом комунікації при виникненні конфліктних ситуацій. У ЗВО напрацьована ціла система установчих документів, що регулює питання дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу. Популяризація принципів академічної доброчесності активно здійснюється через органи студентського самоврядування, а також розрізі ОК02 та ОК32. Систематичними є соціопитування, присвячені питанням академічної доброчесності серед здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії (п. 1.8) (<https://cutt.ly/eNELeTF>) перелік професійно-орієнтованих дисциплін, з яких формується програма комплексного державного іспиту за освітнім рівнем «бакалавр», не повинен перевищувати чотирьох. Програма комплексного іспиту акредитованої ОП містить навчальний контент 27 освітніх компонентів. Рекомендуємо винести на обговорення на черговому засіданні кафедри геодезії та картографії, засіданні робочої групи з розробки ОП за участі представників студентського самоврядування питання щодо можливості перегляду наявного переліку ОК і відповідного його зменшення.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Керуючись тим фактом, що форми контрольних заходів, підходи до формування критеріїв оцінювання, позитивна практика забезпечення об'єктивності екзаменаторів та вчасне інформування про проведення контрольних заходів здобувачів відповідають визначеним вимогам, а також наявна сформована система забезпечення академічної доброчесності як елемент корпоративної культури ЗВО, можна визначити відповідність ОП за Критерієм 5 рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес за акредитованою ОП забезпечують 15 НПП кафедри геодезії та картографії КНУ ім. Т. Шевченка. З них 3 доктора наук (20%), 9 кандидатів наук (60%). 12 НПП (80%) мають вчене звання доцента, професора. У 2 НПП наявні сертифікати володіння англійською мовою на рівні B2, що у перспективі дає можливість викладати фахові ОК або окремі модулі англійською мовою. Відповідно до Табл.2 ЗС до освітнього процесу залучені 22 викладачі з інших структурних підрозділів ЗВО; усі вони мають науковий ступінь, з яких 5 (23%) – доктори наук, професори. Вони володіють високим рівнем академічної та професійної кваліфікації, мають публікації, тематика яких відповідає ОК, які вони викладають. НПП кафедри приймали участь у міжнародному українсько-канадському проєкті «Закладення основи інфраструктури просторових даних: забезпечення бази в українському уряді для підтримки стабільного економічного зростання» (Даценко Л., Курач Т.), а також ряді українських проєктів – Картографічний моніторинг довкілля території України та її регіонів (Бондаренко Е.), Проєктування та розроблення картографічного інтерактивного ресурсу з географії для закладів вищої освіти (Остроух В.). На базі кафедри видається збірник наукових праць «Часопис картографії». НПП є членами науково-редакційних колегій «Вісника геодезії та картографії», «Картографія та вища школа», Українського географічного журналу (Даценко Л.),

Океанографічного журналу (Бондаренко Е.), міжнародних журналів «Науковий погляд у майбутнє», «SWorldJournal», (Тітова С.), а також рецензентами міжнародних журналів (Гончаренко О.), що підтверджує високий рівень академічної та професійної їх кваліфікації. На запит ЕГ представлені документи, що підтверджують систематичне підвищення кваліфікації НПП кафедри, у т.ч. міжнародне (Даценко Л., Підлісецька І., Гончаренко О.). Базами вітчизняних стажувань є ДНВП «Картографія» (Остроух В., Бондаренко Е., Дудун Т.), Інститут землекористування НА аграрних наук України (Підлісецька І.), Військовий інститут КНУ ім. Т.Шевченка (Даценко Л., Міхно О.), Національний авіаційний університет (Полякова Н.). НПП приймають участь в роботі журі Всеукраїнських олімпіад та турнірів з географії, конкурсу «Вчитель року» з географії, робочої групи з розробки програми ЗНО, науково-методичної комісії з географії МОН України (Даценко Л., Курач Т.). Аналіз профілів науковців на платформах Scopus, ResearchGate, Google Академія засвідчив достатню публікаційну активність викладачів кафедри. Тематика наукового пошуку корелюється з ОК, які викладають НПП. Кафедра є платформною для організації низки наукових заходів – V Міжнар. наук.-практ. конф. «Картографія та вища школа: сучасний стан і стратегія розвитку» (2018 р.), V Міжнар. наук.-практ. конф. «Картографія та вища школа: інтеграція напрямів розвитку» (2021 р.) (<https://cutt.ly/y88tcx4>). Високий рівень професіоналізму в галузі географії та наук про Землю зумовив участь НПП у Спеціалізованих вчених радах із захисту дисертацій (Даценко Л., Бондаренко Е.).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Механізм конкурсного добору НПП є публічним, прозорим та відкритим. Основні аспекти конкурсного добору викладачів імплементовані в Порядку конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/XNmXxU3>), Положенні про організацію освітнього процесу в КНУ ім. Т. Шевченка (п. 10.2.) (<https://cutt.ly/7NlRfRg>). Оголошення про проведення конкурсу, терміни та його умови розміщуються на офіційному сайті КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/588Fblr>). Добір викладачів з інших структурних підрозділів відбувається у два етапи (на профільній кафедрі розглядають заявку про викладання конкретного ОК, після чого відбувається розподіл між НПП). Базовими критеріями підбору кадрів є показники відповідності претендентів основним кваліфікаційним вимогам, які визначені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності та публікаційна активність у фахових виданнях. При цьому, дука гаранта ОП може теж враховуватись. На зустрічі з менеджментом ЗВО ЕГ з'ясувала, що одним із аспектів забезпечення внутрішньої системи якості є діяльність кадрової комісії, до складу якої входять гаранті ОП. Підбір НПП на предмет залучення до викладання конкретних ОК в розрізі кафедри геодезії та картографії відбувається на демократичних засадах, у процесі обговорення на засіданні кафедри. Конкурентними перевагами окремих викладачів є наявність другої освіти, що дозволяє забезпечувати викладання дисциплін, котрі перебувають на стику наукових напрямів (ОК39-40, ОК28). Під час конкурсного відбору акцент робиться на наявності додаткового практичного досвіду роботи на підприємствах відповідного спрямування. Загального рейтингування НПП за показниками наукових досягнень в розрізі факультету як такого немає, натомість обов'язковою є щорічна звітність результатів наукової діяльності викладачів. Проте, резервна зустріч дала можливість прояснити ситуацію з рейтингом викладачів у межах кафедри. Гарант ОП зазначив, що такий рейтинг існує. Він формується на основі результатів наукової діяльності, публікаційної активності та думки здобувачів і випускників. Так, керуючись Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/1NQrKuo>) на четвертому курсі здійснюють комплексне опитування здобувачів на предмет якості викладання на конкретній ОП. На зустрічах фокус груп здобувачів а студентського самоврядування ЕГ переконалась в реалізації даної практики.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Підготовка конкурентоспроможних спеціалістів в сучасних умовах неможлива без залучення в освітній процес роботодавців та професіоналів-практиків. Співпраця з ними здійснюється у процесі залучення до обговорення змісту ОП та консультування щодо її вдосконалення, під час зустрічей зі здобувачами, реалізації виробничих практик (<https://cutt.ly/r88BZVj>). Так, завідувачем кафедри геодезії та картографії була ініційована зустріч зі стейкхолдерами у Картографічному Центрі Центрального управління воєнно-топографічного та навігації Збройних Сил України, у рамках якої ознайомились з професійною діяльністю картографічного центру, технологічними схемами виконання картографічних робіт, обговорили фахові програмні компетентності навчання за акредитованою ОП, закріпили домовленість про врахування практичних рекомендацій щодо змін в наступному оновленні опису змісту нових навчальних програм (витяг з протоколу засідання кафедри геодезії та картографії №11 від 09.03.2021 р.). На запит ЕГ були представлені діючі договори з провідними в області картографії та геодезії державними та приватними підприємствами. Зокрема, ДСУ з питань геодезії, картографії та кадастру, ДНВП «Картографія», ДП «Українське державне аерогеодезичне підприємство, ТЗОВ «Експертцентр», НДІ геодезії і картографії, ДП «Український державний науково-дослідний інститут проектування міст «ДНІПРОМІСТО» ім. Ю.М. Білокопя», ТЗОВ «Науково-виробничий центр «АНТАРЕС»» (<https://cutt.ly/988Mg6c>; <https://cutt.ly/n88MWfW>). Платформою для професійної комунікації з роботодавцями є щорічні ярмарки вакансій, які організує Відділ сприяння працевлаштуванню КНУ ім. Т. Шевченка (<http://jobs.knu.ua>). Щороку на кафедрі геодезії та картографії затверджується орієнтовний план заходів залучення роботодавців та інших стейкхолдерів до організації та реалізації освітнього процесу на ОП (витяг з протоколу №17 засідання кафедри від 24.06.2021 р.; витяг з протоколу №17 засідання кафедри від 28.06.2022 р.). Ефективна співпраця з роботодавцями задекларована у протоколах засідань кафедри геодезії та картографії. На зустрічі з роботодавцями ЕГ переконалась у тісній співпраці в напрямку вдосконалення ОП за участі зовнішніх стейкхолдерів. Пані Онищенко М. підтвердила залученість до рецензування ОП, була запрошена як гостьовий лектор на одне із занять, внесла пропозицію змінити назву ОК

«Картографія креслення» на «Картографічний дизайн», що продиктовано сучасними тенденціями. Заступник директора НДІ «Геодезії і картографії» п. Карпінський Ю. окреслив наступні вектори співпраці: участь в ЕК, робота у складі робочої групи з удосконалення ОП (пропозиція збільшення кредитів на вивчення ОКЗ8 «Інфраструктура просторових даних»), реалізація виробничих практик на базі підприємства, працевлаштування випускників. Практики ДНВП «Картографія» залучаються до рецензування робочих програм на предмет аналізу змістового контенту та його відповідності реаліям сьогодення в області картографії та географічних інформаційних систем.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Важливою складовою процесів забезпечення якості підготовки майбутніх фахівців сфери геодезії, картографії та кадастру за спеціальністю 103 Науки про Землю є залучення до аудиторних занять експертів галузі з числа роботодавців. ЗВО всяко сприяє такого роду співпраці шляхом залучення їх до викладання, керівництва практикою і кваліфікаційними роботами через зарахування на частину ставки і погодинної оплати їх праці, а також за сумісництвом. Представлені ЕГ документи засвідчують систематичний характер залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу. Такого роду зустрічі відбуваються в рамках Дня кар'єри за напрямками: «Професія – картограф», «Професія – землевпорядник» (протокол №2 від 18.11.2020 р.). З презентаціями для здобувачів виступили: заступник директора НДІГК Карпінський Ю.О. («Формування національної інфраструктури просторових даних – пріоритетний напрям розвитку геодезичної галузі»); керівник проєктів компанії SmartFarming Шиманський В. та ГІС-аналітик Червак М. («Сучасні технології в агросфері та кар'єрні можливості для географів»). Своім практичним досвідом також поділилися Дрогушевська І. – головний редактор ДНВП «Картографія», Дубницька М. – інженер-землевпорядник ТзОВ «КОМПАНІЯ ГЕОНІКС», Остроух В. – зав. редакцією атласів та карт світу ДНВП «Картографія». Професіонали-практики залучаються до проведення лекційних занять – в рамках ВБ2.03 проведено лекційне заняття для здобувачів 2 курсу провідним редактором ДНВП «Картографія» Онищенко М.Г. (витяг з протоколу №9 засідання кафедри геодезії та картографії від 16.02.2023 р.). У 2022 р. рамках програми «Еразмус+» на кафедрі геодезії та картографії відбулися відкриті лекції для студентів та викладачів, проведені викладачами Республіканського університету м. Сівас (Туреччина) (<https://cutt.ly/s884yFb>). На підставі діючих договорів про співпрацю роботодавці здійснюють керівництво виробничою практикою. Так, у 2022 р. заступник директора департаменту розвитку національної інфраструктури геопросторових даних, начальник відділу організації топографо-геодезичних і картографічних робіт Держгеокадастру Гуменяк Р.І. провів настановчу нараду зі здобувача акредитованої ОП (<https://cutt.ly/R88B91a>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Сприяння ЗВО професійному зростанню НПП є різновекторним. Напрацьовано ряд установчих документів, які лежать в основі пріоритетного розвитку та становлення викладача як професіонала. Серед них: Положення про заохочувальні відзнаки КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/INWVMVsB>), Положення про систему забезпечення якості освіти та освітньому процесі в КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/u84oJyX>), Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників в КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/S84aygz3>). У ЗВО провадять свою діяльність Відділ міжнародних зв'язків (<https://cutt.ly/A84sskA>), Відділ академічної мобільності (<https://cutt.ly/884sySm>), Інститут післядипломної освіти (<http://www.ipe.knu.ua/>), які теж служать драйверами підвищення фахових компетенцій викладачів. Майданчиком професійного розвитку НПП являється KNU Teach Week. Можливістю вдосконалити цифрові компетентності скористались Молочко М., Підлісецька І., Яценко О.), підвищити педагогічну майстерність – Даценко Л., Яценко О., Бондаренко Е., Дудун Т.). На умовах академічної свободи ЗВО здійснює максимальну підтримку академічного персоналу, пропонуючи участь у міжнародних конференціях, тренінгах, вебінарах. Залученість до такого роду заходів дає можливість отримати додаткові бонусні бали до рейтингу НПП. У співпраці з Інститутом географії НАНУ, ТОВ «Інтелектуальні Системи ГЕО» та українським відділенням Світового центру даних при КПІ викладачі кафедри геодезії та картографії залучались до створення унікального в своєму роді науково-довідкового видання – Національного атласу України. Наукові дослідження в рамках кафедральних наукових тем, а також видавництво збірника наукових праць «Часопис картографії», де викладачі кафедри мають можливість безкоштовно публікувати результати наукового пошуку, виступають додатковим імпульсом публікаційної активності. Професійному розвитку НПП сприяє їх участь у наукових заходах (міжнародних конференціях, проєктах, форумах, конгресах тощо). Наприклад: участь у вебінарі «Отримання та застосування даних LIDAR для картографії і 3D моделювання» (Курач Т.) (<https://cutt.ly/L84dSH5>), онлайн-лекторій «Нові виклики географії в умовах сьогодення – 2022» (Даценко Л., Бондаренко Е., Курач Т., Тітова С., Боднар С.) (<https://cutt.ly/a84ffBO>). У ЗВО діє практика опитування здобувачів на предмет оцінки педагогічної майстерності та фаховості викладачів, що відбувається щороку на четвертому курсі відповідно до Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/1NqrKu0>). Здобувачі декларують проактивну позицію в такого роду інтерв'юванні. Питання фаховості викладачів обговорюються на зустрічах здобувачів з гарантом ОП та робочою групою з розробки ОП на предмет її оновлення та вдосконалення.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО комплексно підходить до стимулювання викладацької майстерності, що реалізується через систему заохочень матеріального та нематеріального характеру. Система професійного педагогічного розвитку включає матеріальне заохочення за високі показники наукової роботи, публікаційну активність, у першу чергу в журналах, що відносяться до наукометричних баз даних Scopus. Механізми нематеріального заохочення НПП передбачає відзначення нагородами, грамотами та подяками центральних і місцевих органів виконавчої влади, адміністрації ЗВО. У 2018 р. звання «Кращий викладач року» отримала завідувачка кафедри геодезії та картографії Даценко Л. Як зазначив проректор, у такого роду голосуванні беруть участь представники студентського самоврядування, тим самим уособлюючи думку здобувачів. Позитивним є досвід участі у воркшопах, вебінарах з набуття професійних компетенцій та розвитку педагогічної майстерності, які організуються в рамках KNU Teach Week (Курач Т., Молочко М., Боднар С., Остроух В.). Інформаційний скринінг показав, що викладачі кафедри геодезії та картографії неодноразово нагороджувались відзнаками, грамотами, медалями. Нагрудним знаком МОН України «Відмінник освіти України» нагороджені Міхно О., Даценко Л., відзнакою «За заслуги в геодезії і картографії» ГС «Українське товариство геодезії і картографії» – Тітова С., Даценко Л., Боднар С. Почесних грамот МОН України удостоїлись Даценко Л., Тітова С. Подяками ректора за багаторічну сумлінну працю, вагомий внесок у науково-педагогічну, наукову та виховну діяльність нагороджені Дудун Т., Боднар С., Курач Т.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Аналіз кадрового забезпечення освітнього процесу акредитованої ОП засвідчує високий рівень відповідності академічної кваліфікації НПП тим освітнім компонентам, які вони викладають. НПП є членами науково-редакційних колегій, рецензентами вітчизняних та міжнародних журналів (Даценко Л., Бондаренко Е., Тітова С., Гончаренко В.). Викладачі приймають участь в роботі журі Всеукраїнських олімпіад та турнірів з географії, конкурсу «Вчитель року» з географії, робочої групи з розробки програми ЗНО, науково-методичної комісії з географії МОН України (Даценко Л., Курач Т.). Високий рівень професіоналізму в галузі географії та наук про Землю зумовив участь академічного персоналу в роботі Спеціалізованих вчених радах із захисту дисертацій (Даценко Л., Бондаренко Е.). НПП мають публікації у фахових виданнях та журналах, що індексовані в міжнародних наукометричних базах даних Scopus, Web of Science. Викладачі кафедри являються авторами підручників, навчальних посібників, монографій. Забезпеченість навчально-методичними матеріалами освітніх компонентів на високому рівні. Кафедра геодезії та картографії являється платформою для організації низки наукових заходів, зокрема міжнародних конференцій, онлайн лекторіїв тощо. Сприяння ЗВО професійному зростанню НПП є різновекторним, а механізм конкурсного добору є публічним, прозорим та відкритим.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

На запит ЕГ представлені документи, що підтверджують факт підвищення кваліфікації/стажування. Поряд зі значною кількістю сертифікатів про неформальне підвищення кваліфікації задля вдосконалення певних фахових навичок, педагогічної майстерності, у ряді НПП (Курач Т., Яценко О., Боднар С., Тітова С., Молочко М.) відсутні стажування обсягом 6 кредитів ЄКТС (180 год.) за останні п'ять років. Рекомендуємо упродовж 2023-2024 н.р.: 1) розширити співпрацю з фахівцями-практиками в напрямі залучення до гостьових лекцій, круглих столів, дискусій; 2) запрошувати успішних випускників, які працевлаштовані за спеціальністю, до різного роду формальних і неформальних зустрічей зі здобувачами, профорієнтаційних заходів; 3) активізувати участь викладачів кафедри у міжнародних проектах і грантах; 4) знайти можливість здійснити окремим викладачам стажування в обсязі 6 кредитів ЄКТС (180 год.); 5) розширити географію підприємств, установ та організацій для проходження підвищення кваліфікації та стажувань; 6) сприяти академічній мобільності учасників академічної спільноти; 7) наявність у НПП кафедри сертифікатів відповідного рівня володіння англійською мовою дає можливість підсилити практичну складову англійської мови при викладанні саме фахових дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зазначені позитивні практики, а також незначні недоліки, що в цілому не мають кардинального впливу на забезпечення якісного освітнього процесу і можуть бути виправлені упродовж кінця поточного навчального року, дають підстави визначити відповідність акредитованої ОП за Критерієм 6 рівню В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

КНУТШ забезпечує формування певних фінансових ресурсів, які витрачаються на структурні підрозділи, зокрема на географічний факультет для забезпечення функціонування всіх ОП факультету. В розрізі акредитації ОП «Картографія, географічні інформаційні системи та дистанційне зондування Землі», ЕГ мала можливість оцінити наявне матеріально-технічне забезпечення як всього університету так і географічного факультету та зробити певні висновки. Перш за все, у відомостях самооцінювання надається інформація про функціонування навчальної лабораторії цифрової фотограмметрії, яка забезпечена сучасним обладнанням: БПЛА на базі платформи Phantom 4 RTK, 4 електронними тахеометрами Sokkia та TOPCON, цифровими нівелірами та теодолітами Sokkia, 3 комплектами GNSS-приймачів TOPCON, 8 цифровими фотограмметричними станціями «Дельта». Крім того, на запит ЕГ, гарант надав повний перелік всього наявного матеріального обладнання, а під час огляду матеріально-технічної бази - продемонстрував наявність та доступність всього обладнання. Крім того, серед додаткових документів було надано підтвердження наявності ліцензійних географічних та картографічних програм, а саме Digitals for Windows (12 ліцензій), ERDAS imagine essentials (75 ліцензій), Geomedia essentials (75 ліцензій), ArcGIS Pro (20 ліцензій). Всі вони є активними та доступними як для викладачів, так і для здобувачів, з можливістю віддаленого встановлення на персональні комп'ютери. Під час спілкування з гарантом, було наголошено на тому, що ліцензії отримані вже під час повномасштабної війни з можливістю подальшого пролонгуванням їх. В свою чергу, саме ці ліцензійні програмні продукти та робота в їх середовищах, здатні задовольнити фахові, спеціальні компетентності, які зазначені в ОП, а також досягти визначених програмних результатів в напрямку картографування, застосування геоінформатики та дистанційного зондування Землі, що повністю відповідає заявленій ОП та її цілям. Крім того, здобувачі та освітній процес в цілому забезпечується трьома комп'ютерними класами факультету, де встановлене відповідне програмне забезпечення. Крім того, загальні тенденції щодо нарощування співпраць та потужностей спостерігаються у КНУТШ, а саме - користування ліцензійним пакетом Google програм, впровадження різних елементів дистанційної освіти, забезпечення здобувачів безоплатними можливостями користування навчальною та фаховою літературою, періодичними виданнями, вільним доступом до фондів та електронних ресурсів, реферативної бази даних Scopus від Elsevier, Web of Science тощо Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича. Крім того, факультет має періодичні видання та організовує низку конференцій, де здобувачі мають змогу представити основні свої здобутки з відповідного напрямку. Оцінивши всі наявні матеріально-технічні ресурси університету в цілому та факультету і кафедри зокрема, ЕГ може зробити висновок, що вони відповідають усім вимогам, що вимагає ОП для якісного викладання та мають взірцевий характер.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

КНУТШ взагалі та географічний факультет зокрема, сприяють забезпеченню безоплатного доступу викладачів і здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, які в свою чергу можуть забезпечити реалізацію даної ОП. На університетському рівні це підтверджується значними потужними ресурсами Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича, яка забезпечує вільне використання навчальною та фаховою літературою, періодичними виданнями, вільним доступом до фондів та електронних ресурсів, реферативної бази даних Scopus від Elsevier, Web of Science тощо навіть у дистанційній формі. На факультетському рівні - це наявність періодичних видань, сховищ картографічних матеріалів, які студенти можуть використовувати на безоплатній основі для своїх досліджень. Крім того, всі інформаційні та інфраструктурні ресурси університету, географічного факультету та кафедри геодезії та картографії, навчально-наукові, спортивні, оздоровчі є абсолютно безкоштовними. Університет пропонує користування базами відпочинку та оздоровлення, своїми спортивними залами та будь-якими іншими ресурсами. Під час спілкування з представниками студентського самоврядування, було визначено, що університет підтримує участь свої здобувачів у різних конференціях, олімпіадах, літніх школах, обмінах шляхом покриття витрат на проїзд учасників, проживання, харчування тощо. Отже, доступ до інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП, є абсолютно безоплатним і дозволяє задовольнити потреби учасників академічної спільноти.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища базується на ряді документів (правил, вимог, інструкцій), наприклад Положення про студентське містечко та студентський гуртожиток, правила внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках, Положення про поселення, переселення та виселення у студентських гуртожитках тощо. Статут КНУТШ гарантує належні умови навчання та праці, Інститут психіатрії та Психологічна служба впроваджують здорові відносини у роботі та навчанні і гарантують кожному учаснику освітнього процесу безоплатну конфіденційну допомогу за потреби (функціонує чат-бот психологічної допомоги). На базі молодіжного центру культурно-естетичного виховання здобувачі на безоплатній основі можуть відвідувати 16 творчих осередків. За необхідності здобувачі або викладачі та члени їх сімей можуть скористатися путівками на бази відпочинку та табору.

Щосеместрово проваджено проходження соціологічних опитувань UNIDOS, де здобувачі можуть надати зауваження та побажання стосовно рівня задоволеності освітнім середовищем та безпечними умовами навчання та проживання.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

КНУТШ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються даною ОП шляхом реалізації кількох напрямків діяльності. Організаційна, консультативна, інформаційна підтримки здійснюються за рахунок комунікацій зі старостами, кураторами, гарантом, завідувачем кафедри, деканом факультету. Найчастіше здобувачі користуються платформою Triton та соціальними мережами, де висвітлені основні сторінки життя кафедри та географічного факультету. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ мала змогу переконатись, що різноспрямованість каналів комунікації є ефективною умовою співпраці між усіма учасниками академічної спільноти. Соціальна підтримка здобувачів реалізується на основі впровадження академічних та соціальних стипендій, системи рейтингування, допомога від Профспілкової організації якщо трапилась якась непередбачувана ситуація. Крім того, потужні органи студентського самоврядування не тільки допомагають своїм здобувачам факультету, а ще забезпечують волонтерство та збори фінансової допомоги на потреби ЗСУ та на потреби відновлення факультету після прильоту вражої ракети. Публіцистичну активність здобувачів забезпечує інформативний розділ "наукова діяльність", що містить інформації про конференції та збірники, де можливо опублікувати свої дослідження та Наукове товариство студентів та аспірантів географічного факультету. На рівні ЗВО діють Центр комунікації, центр по роботі зі студентами, відділ академобільності, відділ сприяння працевлаштуванню, Молодіжний центр культурно-естетичного виховання. Здобувачі обізнані в питаннях освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, знають свої права та обов'язки. Парламент факультету є потужним, постійно розвивається при цьому охоплюючи все більше і більше сфер діяльності (як, наприклад, волонтерство).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО функціонує інституційний механізм забезпечення якісної вищої освіти для осіб з особливими освітніми потребами, що базується на Концепції розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей» (<https://cutt.ly/S8BsmFY>), Положенні про організацію освітнього процесу (п. 20) (<https://cutt.ly/7NlRfRg>), Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<https://cutt.ly/T8BsHx9>), пам'ятці Про правила комунікації із людьми з інвалідністю (<https://cutt.ly/m8BsNbW>). Крім того, Статут КНУ ім. Т. Шевченка передбачає спеціальний навчально-реабілітаційний супровід і вільний доступ до інфраструктури ЗВО для осіб з особливими освітніми потребами, що є забезпечено на географічному факультеті. За даною ОП випадків навчання здобувачів з особливими освітніми потребами до сьогодні не визначено, але адміністрація та органи студентського самоврядування всебічно до цього готові.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Існує чітка і зрозуміла політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, що забезпечується низкою положень, а саме: Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/7NlRfRg>), Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/J8Bk8yx>), Заходи щодо запобігання та протидії корупції (<https://cutt.ly/v8Blcsb>), Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/28BlQ9r>), Положення про Постійну комісію Вченої ради з питань етики КНУ ім. Т. Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>), Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендернообумовленому насильству (<https://cutt.ly/A8BlPjI>), Пам'ятка норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/68BlJYg>). З метою запобігання та протидії корупції у КНУТШ впроваджено «Антикорупційну програму КНУ ім. Т. Шевченка» (<https://cutt.ly/O8BclUq>). У відомостях самооцінювання та зі слів гаранта та здобувачі ОПП, випадків конфліктних ситуацій не було. Проте, здобувачі в достатній мірі обізнані і мають розуміння про механізм щодо їх врегулювання. На зустрічі зі студентським самоврядуванням було визначено, що представники від студентства беруть активну участь у вирішенні конфліктних ситуацій. Наприклад, голова студпарламенту географічного факультету зазначила, що вони мали ситуацію конфлікту в межах іншої ОПП та вдало змогли її вирішити. Врахування думки студентського парламенту та студентської профспілкової організації є обов'язковою вимогою при вирішенні конфліктних ситуацій. Упродовж усього періоду навчання, випадки сексуальних домагань, дискримінації, корупції не були зафіксовані.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічна база максимально сприяє успішній реалізації освітнього процесу: наявність сучасного обладнання та ліцензійного програмного дозволяє забезпечити в повній мірі всі програмні результати та компетентності визначені ОП. ЕГ відмічає потужне наповнення профільних лабораторій кафедри сучасними приладами, ліцензійним програмним забезпеченням, яке в свою чергу, може бути встановлене та використане при дистанційному навчанні на власні комп'ютери здобувачів, що є позитивною та взірцевою практикою. Відмічені всебічно направлені заходи всього ЗВО, які спрямовані на потенційний розвиток здобувачів, на організаційну, інформаційну, соціальну підтримку здобувачів: функціонують телеграм-чати для спілкування, використовують електронні кабінети для опитування, забезпечують фінансовою допомогою за потреби тощо. Потужним осередком є студентський парламент, який бере активну участь у житті як здобувачів, так і самого університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7 відсутні

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У контексті критерію 7 ОП «Картографія, географічні інформаційні системи та дистанційне зондування Землі» відповідає повністю всім вимогам. Крім того дана ОПП має ряд позитивних практик, зокрема використання сучасних профільних географічних та картографічних сучасних приладів, якими обладнані відповідні лабораторії випускової кафедри. Взірцевою практикою є отримання та використання (зокрема на персональних комп'ютерах здобувачів) ліцензійного програмного забезпечення географічного профілю (ArcGIS, Digital тощо). Крім того, існує всебічна підтримка будь-якої діяльності здобувачів: від організаційної до наукової та публіцистичної, а саме впровадження електронної системи Triton, кураторство та менторство старших студентів над молодшими, робота всіх підрозділів задля полегшення та покращення навчання здобувачів тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В КНУТШ діють: «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція) (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>), «Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://knu.ua/pdfs/official/Regulation-for-academic-integrity.pdf>). Наказ Ректора від 11.08.2017 року за №729-32 «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf). Наказ Ректора від 05.03.2018 року за №158-32 «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх програм» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok_OP.pdf). Наказ Ректора «Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» від 08.07.2019 року за №601-32 (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Tymchasoviy%20poryadok%20vnesennya%20zmin%20do%20OOP.pdf>), які регламентують процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Окрім цього в КНУТШ успішно функціонує Навчально-методичний відділ організації навчального процесу, що має кілька секторів, зокрема сектор моніторингу та якості освіти, основним завданням якого є моніторинг освітнього процесу, проведення опитувань тощо. (<http://nmc.univ.kiev.ua/structure.htm>). Оновлення ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування землі» відбулося у 2022 році.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як

партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час спілкування зі студентами 1-4 курсів та випускниками магістерських ОП «Картографія» і «Картографія та географічні інформаційні системи» було з'ясовано, що за результатами анкетування при перегляді ОП враховувалися побажання і рекомендації теперішніх здобувачів ВО, а також здобувачів старших курсів попередньої ОП «Картографія» та її випускників. Позитивними практиками ЗВО є можливість вносити колективні пропозиції стосовно оновлення чи зміни ОК у ОП та НП представниками студентського самоврядування, що закріплено у «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>) та Положенні про студентське самоврядування (<https://cutt.ly/jYVxgFT>). Відтак здобувачі освіти мають безпосередню можливість внесення пропозицій при періодичному перегляді ОП, передусім через представництво студентського самоврядування у складі Вченої ради географічного факультету та студентському парламенті. Постійний локальний моніторинг ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування Землі» здійснює гарант програми із залученням представників студентського самоврядування (п. 2.14.2 «Положення про організацію освітнього процесу в КНУ»). Під час зустрічі фокус групи учасниками ЕГ з'ясовано, що гарант звертався до студентів 3-го курсу з пропозиціями щодо перегляду і оновлення компонентів ОК в НП, підвищення якості викладання, кількості кредитів ЄКТС з окремих дисциплін, профільної орієнтованості самостійної роботи студентів тощо. За результатами останнього перегляду ОП були враховані такі пропозиції: збільшено обсяг ОК «Іноземна мова» на 2 кредити ЄКТС; збільшено на 1 кредит ЄКТС ОК «Вступ до університетських студій» та «Соціально-політичні студії»; виокремлено в самостійні дисципліни ОК «Геологія», «Гідрологія», «Метеорологія» з ОК «Основи наук про Землю»; виокремлено курсові роботи у самостійні ОК; оптимізовано вибіркові компоненти тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Останній перегляд та оновлення ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування Землі» було здійснено у 2022 році (наказ Ректора від 12.04.2022 за №176-32). Публічне обговорення з роботодавцями ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування Землі» відбулося в рамках заходу «День кар'єри-2020» (18.11.2020 року в режимі реального часу за напрямом «Професія – картограф», результати якої висвітлено на сторінці кафедри у фейсбуку (<https://www.facebook.com/groups/994500620656108/posts/4531758053596996/>). Співпраця з роботодавцями здійснюється у процесі залучення їх до обговорення змісту та переліку ОК в ОП, консультування щодо її вдосконалення, під час зустрічей зі здобувачами, реалізації виробничих практик, а також публічних захистів кваліфікаційних робіт бакалаврів (<https://cutt.ly/r88BZVj>). Так, завідувачем кафедри геодезії та картографії була ініційована зустріч зі стейкхолдерами у Картографічному Центрі Центрального управління воєнно-топографічного та навігації ЗСУ, у рамках якої ознайомились з професійною діяльністю картографічного центру, технологічними схемами виконання картографічних робіт, обговорили фахові програмні компетентності навчання за акредитованою ОП, закріпили домовленість про врахування практичних рекомендацій щодо змін в наступному оновленні опису змісту нових навчальних програм (витяг з протоколу засідання кафедри геодезії та картографії №11 від 09.03.2021 р.). Завідувач кафедри геодезії та картографії є віце-президентом громадської спілки «Українське товариство геодезії та картографії», а викладачі кафедри її учасниками. Метою громадської спілки є сприяння подальшому розвитку сфери геодезії, картографії та кадастру, проведення і життя професійних і творчих заходів, що з успіхом використовується і для оновлення ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На зустрічі з гарантом ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування Землі» з'ясовано, що він та НПП географічного факультету проводять активну роботу щодо збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників кафедри і факультету, водночас необхідно зазначити про те, що дана ОП акредитується вперше тому інформація про попередніх випускників відсутня. Спілкування з випускниками здійснюється різними способами: телефонний або відео режим з використанням таких додатків як Viber, Skype, Zoom, а також електронною поштою, проводяться зустрічі студентів з випускниками, щорічні зустрічі «День географа». Кафедра геодезії та картографії готує фахівців з картографії з часу свого заснування і має достатньо велику кількість випускників, окремі з яких, зокрема з Держгеокадастру та Держгідрографії на даний час виступають у ролі роботодавців для випускників даної ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На підставі аналізу таких внутрішніх документів КНУТШ як «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція) (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf)», «Положення про

систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>), Тимчасового Положення про Сектор моніторингу якості освіти (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/TSNUK_sector_monitoryngu.PDF) та діяльності Навчально-методичного відділу організації навчального процесу, що має кілька секторів, зокрема сектор моніторингу та якості освіти, основним завданням якого є моніторинг освітнього процесу, проведення опитувань тощо. (<http://nmc.univ.kiev.ua/structure.htm>), ЕГ дійшла висновку, що в ЗВО наявна процедура своєчасного реагування на виявлені недоліки на ОП. Окрім цього локальний моніторинг функціонування ОП здійснюється гарантом, робочою групою, а також шляхом самоаналізу. До прикладу, приладова база та програмне забезпечення на галузевих підприємствах постійно модернізується, що потребує щодо оновлення матеріально-технічної бази.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної ОП відбувається вперше, тому зауваження та пропозиції щодо покращення - відсутні. Проте, загалом на географічному факультеті КНУТШ вже відбувалися акредитації програм, тому гарант та робоча група при перегляді ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування Землі» частково їх врахували, зокрема це стосується уведення оновленого вибіркового блоку дисциплін (у редакції 2022 року: ВБ 2.09. «Основи веб-картографії, ВБ 2.11. «Картографічний метод дослідження» тощо.) для розширення можливостей формування у здобувачів освіти індивідуальної навчальної траєкторії, а також уведення нових дисциплін до існуючих блоків вибору дисциплін (у редакції 2022 року: ВБ 3.01.02. «Сучасне приладове забезпечення топографо-геодезичних робіт», ВБ 3.01.03. «БПЛА та системи лідарного зондування» тощо.)

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У КНУТШ на всіх етапах функціонування сформована потужна культура якості освіти, яка базується на розроблених положеннях в цьому напрямку (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf та <https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). У середовищі працівників різних відділів, викладачів, здобувачів популяризується академічна доброчесність, відбувається всебічний процес залучення здобувачів до роботи в органах студентського самоврядування, залучення всіх учасників освітнього процесу до опитувань та внесення нових пропозицій щодо покращення тощо. При цьому кожний стейкхолдер займає своє власне місце у формуванні культури якості та її підвищенні. Перший рівень - це здобувачі, які мають право проводити різні опитування з метою забезпечення власної академічної та неакадемічної підтримки. Другий рівень - гарант та викладачі кафедри, які формують власний рівень вищої освіти, відповідно до тих вимог, які мають до своїх посад. Третій рівень - це географічний факультет та органи студентського самоврядування, які впроваджують освітні послуги. Четвертий рівень - підрозділи університету, які можуть надавати консультації та поради щодо покращення якості та рівня освіти. П'ятий рівень - Ректор та Вчена рада, які приймають головні рішення в житті всього університету. Така ієрархія забезпечує продуктивність, прозорість та чесність всієї діяльності університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

КНУТШ послідовно дотримується всіх визначених процедур розробки, затвердження, моніторингу та впровадження змін до ОП. В академічній спільноті сформована та діє висока якість формування культури, шляхом залучення всіх стейкхолдерів до головних процесів, які відбуваються в межах функціонування ОП. Позитивним є впровадження різних рівнів відповідальності та сфер діяльності у цьому процесі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Під час аналізу офіційного сайту географічного факультету та наданих матеріалів у відомостях СО, ЕГ прийшла до висновку, що випускова кафедра геодезії та картографії та географічний факультет загалом мають досвід збору інформації щодо кар'єрного шляху випускників, проте ЕГ дає рекомендацію щодо наповнення та оновлення необхідною інформацією вкладки на сайті, яка називається «Асоціація випускників географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка», а в перспективі і стосовно перших успішних випускників власне цієї ОП. Під час зустрічі з роботодавцями, учасники ЕГ пересвідчилися, що співпраця між ними та гарантом, кафедрою та географічним факультетом досить вагома, водночас ЕГ рекомендує впровадити окремі опитувальники для роботодавців та стейкхолдерів (у вигляді, напр., окремої google-form), щоб більшою мірою формалізувати наявну тісну співпрацю.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

На основі проаналізованої інформації, яка дає можливість оцінити рівень внутрішнього забезпечення якості освіти як дуже високий, визначені недоліки саме у розрізі функціонування підрозділу та даної ОП, а саме оновлення на сайті актуальною інформацією вкладки «Асоціація випускників географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка» та рекомендації впровадження окремих опитувальників для роботодавців та стейкхолдерів, не несуть критичних характер та можуть бути виправлені в короткі терміни. Таким чином, ЕГ вбачає рівень відповідності Критерію 8 за даною ОП - В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу прописані та знаходяться у вільному доступі на сайті університету, зокрема у: «Статут КНУ імені Тараса Шевченка (<https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>), «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>), «Етичний кодекс університетської спільноти (<https://www.knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ» (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>), Положення про гаранта освітньої програми в КНУТШ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1678>), Правила внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках КНУТШ (<https://studmisto.knu.ua/management/documents/regulation-documents/257-pravyly-vnutrishnoho-rozporiadku>) тощо. Всі документи розміщені на сторінці географічного факультету (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/>) є доступними та оновлюються за потреби, мають чіткі правила та алгоритми дії у будь-яких ситуаціях. Зокрема, у вкладці «Освітні програми» представлено описи усіх ОП освітніх ступенів «Бакалавра», «Магістра» та «Доктора філософії», НП, РПН, рецензії і відгуки на ОП, звіти з опитування (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/os-bakalavr/>). Позитивною практикою є апробація в КНУТШ упродовж визначеного часу тимчасових положень з питань, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а після цього прийняття на основі тимчасових, вже постійних положень. Прикладом може бути «Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ» від 07.03.2023 року. Позитивною практикою на думку учасників ЕГ є власна розробка та ефективне впровадження автоматизованої інформаційної системи «Triton», яка успішно експлуатується як студентами, так і викладачами. При зустрічі у фокус групах з академічним персоналом і здобувачами вищої освіти дані ОП, учасники ЕГ переконалися у високій ефективності зазначеної системи та її популярності серед НПП та бакалаврів.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Нова редакція ОП «Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування Землі» оприлюднена на сайті географічного факультету за посиланням: https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2023/01/kartografiya_gis_dzz_2022_sajt_.pdf. Водночас у вкладці «Описи освітніх програм» освітнього ступеня «Бакалавр» та ін. відображено і робочі програми, і рецензії та відгуки на ОП. Це забезпечує комплексність і доступність потрібної інформації в одному місці. Пропозиції та зауваження від стейкхолдерів стосовно ОП пропонується надсилати на електронну пошту деканату географічного факультету - geography_dpt.head@univ.net.ua з назвою в темі листа - ПРОПОЗИЦІЇ_ДО_ОП. Така процедура, на думку ЕГ, не дає можливості стейкхолдерам спостерігати за пропозиціями одне одного, тому рекомендуємо запровадити процедуру оприлюднення зауважень та пропозицій стейкхолдерів на офіційній сторінці гаранта ОП або сторінці ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Географічний факультет своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму, включаючи її мету і цілі, загальну характеристику, перелік компетентностей здобувачів ВО, програмні результати навчання, форми атестації здобувачів вищої освіти, структурно-логічну схему ОП тощо. На думку учасників ЕГ зазначений обсяг є достатнім для інформування відповідних зацікавлених сторін, а оприлюднена інформація є точною і достовірною (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/>). Окрім цього позитивною практикою є оприлюднення ОП для попереднього обговорення та внесення необхідних зауважень і пропозицій. Обсяг інформації щодо попереднього обговорення ОП, висвітлений на сайті ЗВО, є достатнім для інформування зацікавлених сторін та суспільства, оприлюднена інформація є актуальною, точною та достовірною.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вони є доступними, їх послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Позитивними практиками є: впровадження основних положень після їх апробації упродовж визначеного періоду часу при дії тимчасових положень, повнофункціональна власна розробка та ефективне впровадження автоматизованої інформаційної системи «Triton», яка успішно експлуатується як студентами, так і викладачами, а також оприлюднення нових ОП та запровадження попереднього їх обговорення та можливість внесення необхідних зауважень і пропозицій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони не виявлено. Недоліки не виявлено. Враховуючи унікальність освітньої програми та потребу у налагодженні постійної комунікації щодо ОП ЕГ рекомендує запровадити процедуру оприлюднення зауважень та пропозицій стейкхолдерів на офіційній сторінці гаранта.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими і висвітлені у відповідних Положеннях, що є у вільному доступі на сайті ЗВО та географічного факультету, Позитивними практиками є: впровадження основних Положень після їх апробації упродовж визначеного періоду часу при дії тимчасових положень, повнофункціональна власна розробка та ефективне впровадження автоматизованої інформаційної системи «TRITON», яка успішно експлуатується як студентами, так і викладачами та може слугувати прикладом взірцевої практики застосування АІС (від розробки до ефективного впровадження і використання), а також оприлюднення нових ОП та запровадження попереднього їх обговорення та можливість внесення необхідних зауважень і пропозицій. Пропозиції та зауваження від стейкхолдерів стосовно ОП пропонується надсилати на електронну пошту деканату географічного факультету - geography_dpt.head@univ.net.ua з назвою в темі листа - ПРОПОЗИЦІЇ_ДО_ОП. Відтак, ЕГ має всі підстави оцінити відповідність критерію 9 на рівні А.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

немає

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кирильчук Андрій Андрійович

Члени експертної групи

Трубенко Олександр Миколайович

Мельник Надія Вікторівна

Сержантова Юлія Юріївна